

MŪSŲ LIETUVA

NR. 34 (1465) — XXVIII — 1976 M. RUGPIŪTIS — AGŪSTO 26 D. — 1,50 kr.
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 — 01000 Săo Paulo, SP. Tel. 273-0338

LIETUVIŲ IMIGRACIJOS BRAZILIJON 50-METIS (1926—1976)

Didžiosios Britanijos lietuvių katalikų balsas

Laiškas Sovietų Sąjungos
užsienio reikalų ministeriui
A. Gromyko

Lietuvių Katalikų "Bendrija Didžiojoje Britanijoje" labai susirūpinusi dėl padidėjusio tikinčiųjų varžymo bei persekiojimo Lietuvoje. Tai pažeidžia sąžinės bei religijos laisvę, kurią garantuoja Sovietų Sąjungos konstitucija. Ir tai vyksta, nežiūrint Sovietų vadovybės pareiškimų, kad šių teisių yra paisoma.

Tikinčiųjų persekiojimas ypatingai pasireiškia šiais būdais:

1. Kunigai baudžiami už religinį vaikų paruošimą, gi vaikam draudžiama aktyviai dalyvauti bažnytinėse apeigose.

2. Tikintieji vaikai terorizuojami mokyklose.

3. Statomos kliūtys kandidatams į kunigų seminariją.

4. Konfiskuojama religinė literatūra, ne tik naujai pasigaminata, bet jau ir iš seniau turima; taip pat baudžiama už jos gaminimą bei platinimą.

5. Naikinami kryžiai ir statulos, ne tik seniau buvusieji, bet ir naujai pastatytieji, šventoriuose ir kapinėse; taip pat draudžiama remontuoti esamas bažnyčias.

6. Trukdoma tikintiesiems švęsti savo religines šventes.

Šių įvykių akivaizdoj kreipiamės į Sovietų Sąjungos vyriausybę, reikalaudami:

1. Užtikrinti, kad Sovietų konstitucijos garantuotos sąžinės ir religijos laisvės būtų griežtai laikomasi praktikoje.

2. Leisti tikintiesiems užtenkama turėti religinės literatūros, kurios jie dabar neturi: maldaknygių, katekizmų ir t.t.

3. Leisti, kad laisvai galėtų eiti savo vyskupiškas pareigas vysk. Julijonas Steponavičius ir vysk. Vincentas Sladkevičius, kurie be jokio ypatingo apkaltinimo jau daug metų negali to daryti.

4. Išleisti iš kalėjimų ir griežto režimo kolonijų tuos, kurie, nors oficialiai buvo apkaltinti už prieštarybinę veiklą, bet iš tikrųjų nubausti už religinės literatūros gaminimą ir platinimą.

5. Laikantis Helsinkio konferencijos sutarties, leisti užsienio lietuviams laisvai aplankyti savo gimines bei draugus Lietuvoje, o taip pat lietuviams Lietuvoje laisvai keliauti į užsienį.

P.S. Šis laiškas rusiškai buvo pasiųstas A. Gromyko, atvykusiam į Londoną, taip pat angliškai — katalikų laikraščiui Londone, lietuviškai — lietuvių radijam, atstovybėm ir laikraščiui.

Inž Algis Zaparackas kandidatuojas į JAV kongresą.

„Sveiki, lietuviai“

Sen. Charles Percy žodis, minint Lietuvos okupacijos 36-sias metines

„Sveiki, lietuviai!“

Tokia antrašte užvardintas Ilinojaus senatoriaus Charles Percy pasakytas žodis 1976 bir-

Sen. Charles Percy

želio 15 ir įdėtas į Congressional Records. Kreipdamasis į Senato pirmininką, Percy taip kalbėjo:

„Pone pirmininke. Kviečiu savo kolegas, Jungtinių Amerikos Valstijų Senato narius, stabtelėti šiandien, birželio 15, ir drauge su manim pasimelsti už Lietuvos žmones, kuriems prieš 36 metus buvo atimta laisvė. Drauge su daugeliu Amerikos lietuvių mes galime sakyti 'Sveiki, lietuviai' — ilgai tegyvuoja laisva Lietuva!“

„Ši diena yra tinkamas metas mums iš naujo užsiangažuoti siekimams lietuvių, latvių, estų bei kitų tautų, kurioms yra paneigta laisvė ir atimta nepriklausomybė“. (Congressional Reports, 6.15.1976, psl 9316)

Vatikanas. — Pauliaus VI audiencijos metu vienas italas, laikydamas rankoje komunistų laikraštį "L'Unita", peršoko skiriantį barjerą ir, šaukdamas "Noriu pats pakalbėti su popiežium", artėjo prie Pauliaus VI, bet sargybos buvo sulaukytas. Po kelių valandų apklausinėjimo buvo paleistas.

PABALTIJO TAUTŲ

LIETUVIŲ IMIGRACIJOS

PARODA

Maloniai kviečiame atsilankyti

Prąca Roosevelt, Săo Paulo VIII 20 — 29

Lietuvos okupantas nepasikeitė

Dailininkas Vladislovas Žilius su žmona Yda, nepa-kešdamas Lietuvos okupan-
to komunistinio teroro savo
tėvynėje, rizikuodamas pa-
reiškė protestą ir prašė lei-
dimo išvykti. Birželio 24 d.,
Kennedy aerodrome New
Yorke buvo sutikti būrio
lietuvių ir tą patį vakarą
LB New Yorko Apygardos
iniciatyva Kultūros židiny-
je buvo supažindinti su lie-
tuvių organizacijų atsto-
vais.

Laisvę pasiekusius sve-
čius pasveikino Lietuvos ge-
neralinis konsulas A. Simu-
tis, VLIKO pirm. dr. K. Va-
liūnas ir LB apygardos pir-
mininkas A. Vakselis.

Dailininkas V. Žilius, su-
jaudintas malonių savo tau-
tiečių priėmimu, trumpai
apibūdino dabartinę oku-
puotos Lietuvos tragišką

padėtį pabrėždamas, kad
komunistinė nužmoginimo
mašina naikina visa, kas lie-
tuviška, naikina paversda-
ma automatišku ne tik žmo-
gaus darbą, kalbą, mąsty-
mą, bet net ir patį žmogų.
Nemanykit, kad okupantas
pasikeitė, sakė V. Žilius,
žudikai lieka žudikais, tik
žudymo metodus kartais pa-
keisdami gudresniais, pa-
slaptinesniais. Jei anks-
čiau į vergiją lietuvius vežė
atvirais keliais, tai šiandien
įtariamieji nepaklusnūs bū-
ti aklaais teroristų tarnais,
be žinios dingsta. Tūkstan-
čiai lietuvių kasmet privalo
stoti į raudonosios armijos
eiles, vežami į įvairius so-
vietų okupuotus kraštus, iš
kurių daug lietuviukų ne-
grįžta. Tuo tarpu mokyklose
vaikai ne tik rusinami, bet
ir mokomi išdavinėti drau-

gus, brolius ir net savo tė-
vus okupanto pasmerkimui.
Dideliu tempu visomis prie-
monėmis vyksta rusinimas
užtat Lietuvoj gyvenantie-
ji rusai giriasi, kad jie kul-
tūrą į mūsų tėvynę atnešė.

Tačiau didžiausią dėmesį
dail. V. Žilius kreipė į lais-
vojo pasaulio lietuvių vie-
nybės reikalingumą.

Dažnas lietuvis tėvynėje
yra KGB tinklan įtrauktas,
bet nemažiau agentų yra
laisvajam pasauly tikslu ar-
dyti pavergtų kraštų išei-
vijos gretas, kalbėjo dail.
V. Žilius, kreipdamasis į
klausytojus. Nežinau, kaip
reikėtų įtikinti išėivijos lie-
tuvius, kad jų vieningumas
yra nepaprastai svarbus ne
tik pačiai išėivijai, bet ir
lietuvių tautos ateičiai.
Okupantai deda visas pa-
stangas sunaikinti laisvojo
pasaulio lietuvių išėiviją at-
siunčiant paruoštus tam
tikslui agentus, nes išėivija
suskaldžius, sunaikinus, bus
žymiai lengviau susidoroti
ir su tautos kamieniu tėvy-
nėje, kuris visomis jėgomis
stengiasi atsilaikyti prieš
spartų rusinimą, prieš fizi-
nį ir dvasinį tautos naiki-
nimą. Išėivija okupantui
yra skaudus krislas akyje
nuolat skelbdama pasauliui
tiesą apie okupacinio reži-
mo nusikaltimus.

DIRVA (kr.)

Rūpinasi Sadūnaitės išlaisvinimu

Londonas. — Britanijoje vei-
kianti organizacija "Aid to the
Church in Need" ruošia petici-
ją dėl Nijolės Sadūnaitės išlais-
vinimo. Tuo tikslu ši tris tūks-
tančius narių turinti organizaci-
ja jau yra išsiuntinėjusi atitin-
kamas informacijas Britanijos
spaudai ir gausiai išplatinusi
Sadūnaitės teismo gynimosi
kalbos anklėšką vertimą.

Apie Sadūnaitę rašė įtakin-
giausieji, labiausiai skaitomi bri-
tų laikraščiai, kaip "Catholic
Herald", "London Times" ir kt.
Pagalba vargo Bažnyčiai orga-
nizacija taip pat iškėlė parlamen-
te klausimą, kodėl sovietinis paš-
tas siuntėjam gražino Sadūnai-
tei adresuotus kalėdinius sveiki-
nimus. Šiuo klausimu buvo pa-
informuota ir Amnesty Inter-
national organizacija.

VASARIO 16-OSIOS GIMNAZIJON

Marija Saulaitytė, seniau vie-
nerius metus mokiusi Vasario
16-osios gimnazijoje, vasarai pra-
sidėjus, išvyko į Europą ten pa-
dėti gimnazijai.

Savo akimis pamačiusi gyvą
reikalą tinkamai prisidėti kad
gimnazija nebūtų uždaryta, per-
traukė UCANN savo ruošimąsi
literatūros doktoratui gauti, atsi-
sakė darbo universitete (jame
dėstė literatūros kursą) ir nuta-
rė mokslo metais pasilikti dirb-
ti lietuvių gimnazijoje, kur moky-
tų anglų kalbos, padėtų tvarky-
ti mokinių bendrabučius ir pa-
globotų mokinius iš Ameriko-
kontinento.

Šiai lietuviškai gimnazijai gre-
sia pavojus būti uždarytai. To-
dėl pirmiausia reikia daugiau
mokinių ir iš JAV, Kanados ir
kitų Amerikos kraštų. Reikia
pedagoginės pagalbos, kurią
gali suteikti šiuose kraštuose
mokslus ėję mokytojai.

Mokytoja M. Saulaitytė mano
kad dabar yra labai svarbu as-
meniškai veikti, kad šis lietuvių
švietimo ir tautinės kultūros ži-
dinsys ne tik nesunykty, bet su-
stiprėjęs galėtų sėkmingiau
gyvuoti.

Prisidėti gali visi įvairiais bū-
dais.

TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA
MŪS ŠIRDYJE VISADA!

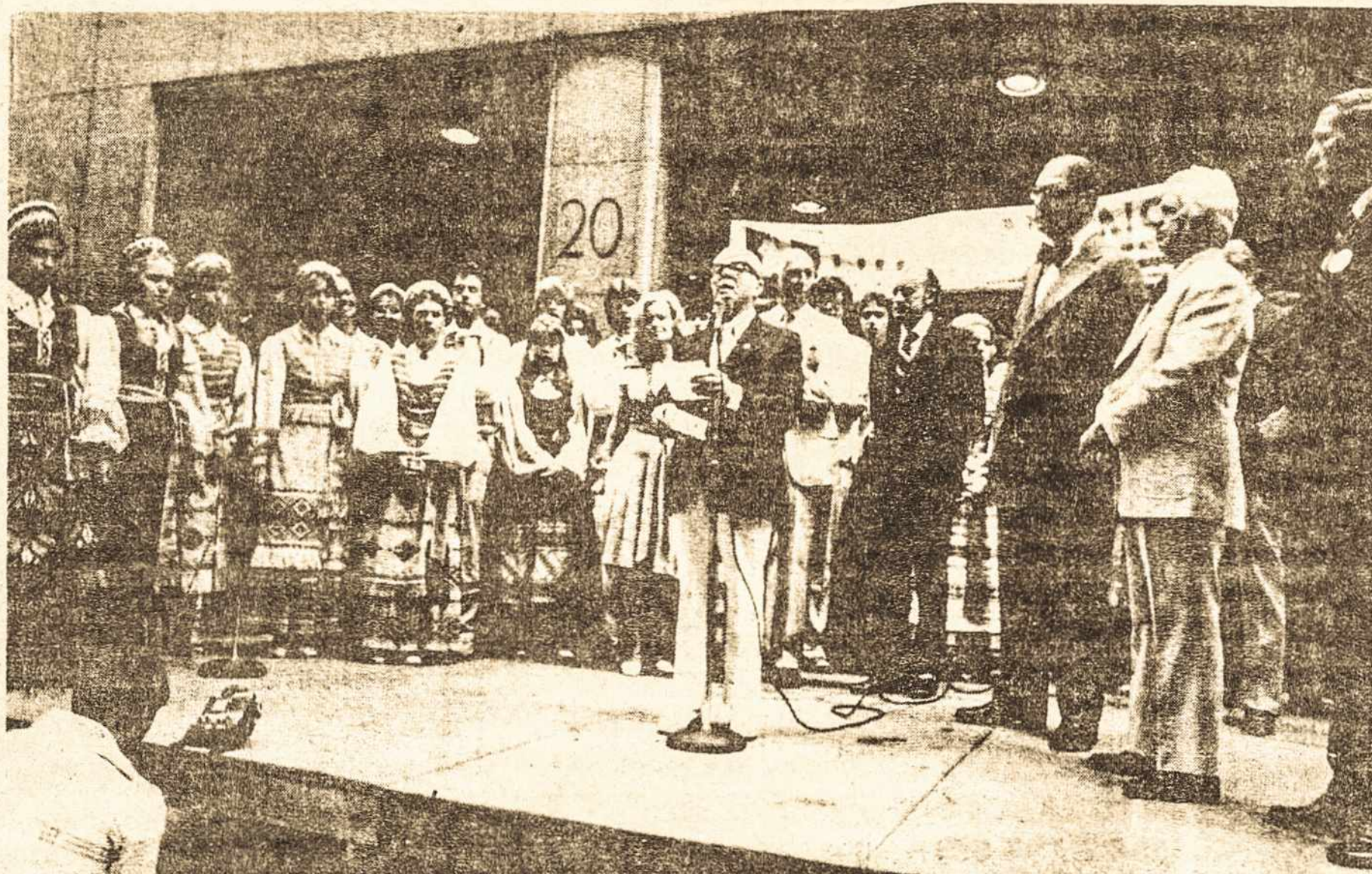
NEW YORKO LIETUVIAI

(Tęs. iš 2 psl.)

šviesą. kadangi dr. Aleksan-
dras Kuršius buvo ir pirma-
sis New Yorko gydytojas,
tai, generalinio konsulo A.
Simučio ir a.a. dr. Vaclovo
Paprocko iniciatyva, PLGS-
ga šiam tauriam lietuviui at-
žymėti, 1967 m. išleido-per
spausdino lietuvių ir anglų
kalba jo dezertaciją, išleistą
1662 m. ir paskleidė po platų
pasaulį bibliotekoms — 1500
egzempliorių.

Meras A. Beame atidengė
paminklinę lentą toje vietoje
kur buvo mokykla ir kurioje
dėstė pirmasis šio miesto mo-
kytojas ir gydytojas Alek-
sandra Kuršius. Tai yra 20
Broad St., prie Wall ir Ex-
change Pl. .

Po šių ceremonijų pasiro-
dė J. Matulaitienės vadovau-
jama tautinių šokių grupė, o
po pietų — B. Vaičiūnaitės
vadovaujama grupė iš New
Jersey.

New Yorko miesto burmistras Abraham Beame liepos 4 kalba atidengiant A. Kuršiaus memorialinę lentą. Už jo stovi iš k. R. Žymanaitė, A. Varnas — Altos pirm., dr. K. Valiūnas — Vliko pirm., Lietuvos gen. konsulas A. Simutis. Nuotr. L. Tamošaičio

TIESA IR GYVENIMAS

TARPTAUTINĖJE ARENOJE

Tįstias dvi savaites ne tik Montrealyje, Kanadoje, tūkstančiai žiūrovų, bet taip pat ir visame pasaulyje per televiziją milijonai žmonių stebėjo olimpinės sporto rungtynes. Montrealio burmistras pareiškė, kad tokio išgarsinimo, kokį miestas gavo pasaulyje olimpijadose metu, negalima nupirkti už šimtus milijonų dolerių. Dviejų savaičių olimpiniai žaidimai buvo viso pasaulio vienas didžiųjų įvykių. Juose visi vienaip ar kitaip pasigarsino, net ir tie, kurie tas rungtynes apleido dėl politinių išskaičiavimų.

*

Sporto rungtynės yra labai giliai susijusios su žmogaus individualia ir socialine prigimtimi. Istorikai sako, kad olimpinės žaidynės yra prasidėjusios dar prieš Kristų 776 m. Olimpijoje, Graikijoje, ir paskui jos būdavo ruošiamos kas ketveri metai. Graikai labai gerbė kūno kultūrą. Jų dievai ir dievaitės buvo vaizduojamos kaip dailių kūnų nemirtingos būtybės. Todėl ir sporto varžytinės turėdavo religinę paskirtį.

Olimpinėse rungtynėse galėdavo dalyvauti tik graikai. Sveitintaučiai dalyvaudavo tik kaip stebėtojai. Vergai nė šios teisės neturėdavo. Rungtynėse dalyvavo tik vyrai. Žaidimų metu moterys neturėjo teisės peržengti Alfejo upės. Nusikaltusios šiam įstatymui buvo baudžiamos mirtimi, nustumiant jas nuo aukštos uolos. Olimpiniai sportininkai ir teisėjai, besiruošdami varžyboms, praleisdavo 10 mėnesių ypatingoje priežiūroje. Prieš pačias varžybas sporto dalyviai, jų treneriai ir teisėjai prisiekdavo, kad bus varžomasi garbingai ir bus laikomasi teisingumo.

Pradžioje olimpinės rungtynės trukdavo tik vieną dieną, paskui prailgino iki vienos savaitės ir į programą įdavo įvairios sporto rūšys: imtynės, boksas, šuolis į tolį, disko ir ieties mėtymas, arkliais su traukiamu vežimėliu lenktynės, trum pesnių ir ilgesnių nuotolių bėgimas. Mūsų laikais yra išgarsėjęs Maratono bėgimas. Tai yra 40 kilometrų bėgimas atminimui Miltiado prieš persus pergalės 490 m. p. K. Po pergalės vienas kareivis iš Maratono bėgo nesustodamas į Atėnus ir, pranešęs, kad persai mūsų pra-

Edis Palubinskas, žaidęs Australijos krepšinio komandoje. R. Gaškos nuotr.

laimėjo, krito negyvas.

Olimpinių žaidimų metai buvo Graikijoje skelbiami nepažeidžiamos taikos laikotarpiu. Olimpiniai laimėtojai būdavo apdovanojami laukinės alyvos šakele. Jie buvo laikomi tautiniais herojais, kuriuos muzikai ir poetai apdainuodavo, skelbdami jų laimėjimus. Skulptoriai jų jėgą ir gražį įamžindavo marmure, stengdamiesi priartinti žmogaus būties praeinamumą prie dievų nemirtingumo.

*

Tai atitinka senovės graikų pasaulėžiūrą, kad žmogaus kūnas turi ne mažesnę vertę už proto vertę. Graikai žmogų matė dviejų dvasinio ir medžiaginio pasaulių jungtį. Tų dviejų pasaulių darniam veikimui reikia harmoningo treniravimo. Žmonijos istorijoje visos pasaulėžiūros ateina iš klausimo, kas yra žmogus.

Sekdami graikų sampratą apie žmogaus prigimtį vienybę, tie, kurie visas vertybes mato žmogaus kūne, vadinami materialistais, o tie, kurie visas vertybes sudeda tik į žmogaus minties veikimą, atstovauja idealizmui. O žmogus iš tikrųjų yra dvasia ir kūnas. Todėl jo veikimas visą laiką yra harmoningas dvasios ir kūno sambūvis. Šv. Tomo Akviničio mintimi, žmogaus siela yra horizontas, kuriam susitinka du pasauliai, o ta

RELIGINIS ATGIMIMAS SOVIETIJOJ

Bruselis. — Rev. Bourdeaux, Keston kolegijos direktorius Britanijoje, lankėsi Briusely ir turėjo spaudos konferenciją. Atsakydamas į klausimus apie jo vadovaujamos kolegijos paskirtį, sakė, jog kolegija studijuoja religinį gyvenimą komunistiniuose kraštuose, svarbiausia sovietų dominuojamuose. Jis galėjo pasidžiaugti, kad Sovietijoje religija atgimsta. Atgimsta daugiausia jaunojoje kartoje, nežiūrint nepaprastos atakos prieš religiją, varomos valstybiniu mastu, skiriant tam milijonus, parengiant antireligininkų propagandistų kadrus, skaičiuojamus gal jau ne šimtais tūkstančių, bet milijonais. Marksistinė

indoktrinacija prasideda nuo vaikų darželių ir tęsiasi iki universitetų. Neparašysi net mokslinės tezės, jeigu duoklės neati duosi marksizmui.

“Rezultatai yra priešingi. Jūs negalite jaunų žmonių laikyti sukaustyto, neleidžiant jiems pajudėti. Jaunimas visada mėgsta iškrypti iš linijos, nežiūrint kokioj sistemoj jis begyventų. Jis visada susidomės tuo, kas jam draudžiama. Nenuostabu, kad sovietinis jaunimas pamato, kur šviečia tikroji šviesa, ir į ją jis pradeda veržtis nesulaikomai”.

siela yra žmogiškosios būties esminė dalis ir jėga, kuria mes gyvename, esame ir judame. Todėl nieko nuostabaus, jei sakysime, kad žmogus savo veikime visą laiką per medžiagą ir medžiagoje stengiasi atskleisti savo dvasinį veidą.

Gal to sportininkai ir nepagalvoja, bet visos jų mankštos ir paskui varžybos turi tikslą visų pirma nugalėti medžiagos pasyvumą ir jos svorio inerciją. Medžiaga niekad negali išeiti už erdvės ir laiko ribų. Todėl ir žmogaus kūnas veikia erdvės ir laiko sąlygose. Tačiau dvasinis veikimas pralenkia visoki laiką judėjimo apskaičiavimą ir eina už visų erdvės ribų. Žmogaus minčiai nereikia nei erdvės, nei laiko. Žinoma, niekada kūnas nepasieks šiame pasaulyje minties greičio, bet visada žmogus svajoja vis apie didesnius bėgimo ar skridimo rekordus. Disko ar ieties metimo, bėgimo ar plaukimo varžybose pergalė yra ne tik pirmenybės laimėjimas prieš kitą varžovą, bet taip pat yra tai visada sportininko laimėjimas prieš kūno inerciją ir prieš laiko bei erdvės sąlygas. Sportinės mankštos siekia vis didesnio išsilaisvinimo nuo medžiagos apsunkinimo. Kiek kas turi atsikovojęs laisvės nuo medžiagos, yra parodoma tarptautinėse sporto olimpijadose.

*

Šiomet Montrealio olimpijadoje viso pasaulio sportininkai tos laisvės nuo medžiagos labai daug parodė. Kiekvienas kraštas lau-

kė iš savo sportininkų laimėjimų. Aukso medaliai teikė garbę ne tik sportininkams, bet taip pat ir toms valstybėms, kurioms jie atstovavo. Sporto tarptautinėje arenoje vyko varžybos ir dėl tautinės garbės. Visi žino, kad laisvojo vakarų pasaulio, ypač Amerikos, sportininkai olimpijadoje dalyvavo be valstybės ekonominės ir politinės paramos. Visi jie buvo pagal olimpijadose reikalavimus tik mėgėjai. Iš rytų komunistinių valstybių sportininkai suvažiavo, galima sakyti, profesionalai. Komunistų totalitarinėje santvarkoje yra iš anksto pasakyta ir paskirta, kas ir kur tinka. Todėl yra parenkami maži vaikai ir lavinami atitinkamose sporto šakose ir pagal partijos valią jie negali pralaimėti. Todėl jų laimėjimai ar pralaimėjimai lemia jų visą gyvenimą.

Jei kas patenka iš tokios rusų komunistinės imperijos į pasaulinę sporto olimpijadą, tai turi būti jau ne eilinis sportininkas. Iš pavergtos Lietuvos rusų olimpiniam būryje dalyvavo net 8 sportininkai. Tai jau didelis skaičius, palyginus jį su visa Rusija ir kitomis pavergtomis tautomis. Tie aštuoni sportininkai padėjo Rusijai gauti medalius. Ne visi žinojo, kad jie yra lietuviai. O jei ir kas sužinojo, tai mums vis tiek yra be galo gaila, kad mūsų tauta, būdama pavergta, kultūrinę garbę tarptautinėje arenoje turi atiduoti savo pavergėjui. V. Rink.

DRAUGAS

JAUNIMUI, KURIAM RŪPI LITUANISTIKA

UNIVERSITETAS MIŠKE

Šeštadienines lituanistines mokyklas baigusi jaunoji karta atsistoja prieš klausimus: kaip toliau tobulintis lietuvių kalboj, kur gilintis lietuvių literatūroj, kur semtis žinių iš lietuvių istorijos?

Chicagoj gyvenantiems patogu lankyti Pedagoginį Lituanistikos Institutą, keliuose universitetuose yra dėstoma lietuvių kalba. Tačiau didžiama turi toliau mokytis arba neakivaizdiniu būdu, arba pasikliauti asmenine intuicija, gilinantis vienoj ar kitoj srity. Dažniausiai pasitenkinama šeštadieninėse mokyklose išėtu mokslu.

Todėl apsidžiaugta, kai užpernai Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos (PLJS) Ryšių Centras pats ėmėsi iniciatyvos ruošti pirmąją lituanistinę stovyklą. Gan kuklus skaičius jaunimo praleido dvi savaites Ohio gamtoje, išitraukęs į lietuviškas studijas. Stovykla (kuria tiksliau būtų vadinti kursais) turėjo tokį didelį pasisekimą, jog atkreipė Kento valstybinio universiteto dėmesį.

Pernai persikelta į kitas patalpas, universiteto pašonėj, suintensyvinata programa, susitarta su universitetu dėl įskaitų, stengiasi dar labiau sudaryti studijom palankias sąlygas.

Dabar Ryšių Centras praneša, jog jau baigta paruošti trečiosios lituanistinės stovyklos programa ir pradėta registruoti norinčius joj dalyvauti. Stovykla įvyks rugpjūčio 15-27.

Šios vasaros programa

Nuo pat pirmosios stovyklos sutarta, jog programa turi būti skirstoma į tris pagrindines dalis — kalba, literatūra ir istorija. Kursantai turi pasirinkti bent po vieną kursą iš visų trijų sričių ir lankyti mažiausia keturis kursus. Kaip pernai, taip ir šiemet greičiausiai atsisiras tokių, kurie bandys aprėpti viską. Tačiau šią vasarą tai gali būti neįmanoma, nes juk bus galima rinktis net iš aštuonių dalykų.

Didžiausias dėmesys bus kreipiamas į lietuvių kalbą, kuri yra raktas tobulinimuisi bet kurioj kitoj lituanistikos srity. Kalbos dalykam dėstyti pakviesti mokyti. Stasys Barzdukas (linksnių mokslui) iš Clevelando, prof. Antanas Klimas (kirčių mokslui ir žodžių darybai) iš Rochesterio ir kun. Juozas Vaišnys (rašybai) iš Chicagos. Dviem istorijos paskaitų ciklam pakviestas prof. Benediktas Ma-

Tautinius šokius šoka "Žilvytis". Grupės vadovės solistė Vanda Stankienė ir Aniceta Mažeikienė.

čiuika iš Connecticut. Vienas bus apie nepriklausomos Lietuvos raidą, o antras — iš pokario Lietuvos laikų. Šiais metais bus gilinamasi dviejuose literatūros žanruose. Pašnekesius apie lietuvių apysaką ves prof. Ilona Maziliauskienė iš Montrealio, o apie lietuvių poeziją — prof. Rimvydas Šilbajoris iš Ohio.

Užbaigę dienos darbus, kursantai rinksis lietuvių susuktų kino filmų seansam, literatūros vakaram, paskaitom, pranešimam. Filmus parūpins jaunas kinematografas Petras Bernotas iš Toronto. Specialią paskaitą apie Lietuvos laisvinimo bylą skaitys Algirdas Gureckas, JAV LB atstovas Washingtone.

Dalyvavimo sąlygos

Lituanistinės stovyklos turi labai specifinę paskirtį: sudaryti progą akademiniam jaunimui bei jauniem profesionalam tobulintis lituanistiniuose dalykuose. Visa programa vyks lietuvių kalba, kuri bus išimtinai naudojama ir privačiuose pokalbiuose. Tad patenkinamas lietuvių kalbos mokėjimas yra būtina sąlyga sėkmingam darbų atlikimui. Be to, dvi savaitės juk yra nepaprastai trumpas laikas, todėl programa bus intensyvi. Norintieji dalyvauti turi galėti lankyti universitetinius kursus.

Romas Sakadolskis

Reti gintaro radiniai ok. Lietuvoj

Palanga. — Amerikiečių spauda perspaušino sovietų laikraščių pranešimus apie ok. Lietuvos archeologų atradimus. Jie bekasinėdami netoli Ventos, Žemaitijoje, užtiko 24 gabalus gintaro, kuriuose buvo suakmenėję vabzdžiai ir paparčio lapai. Radiniai gali būti nuo 60 iki 80 milijonų metų senumo, sveria nuo 3 iki 7 svarų. Tie labai įdomūs radiniai buvo perduoti Palangos Gintaro muziejui. Muziejus, kaip rašo amerikiečiai, turi didžiausią pasauly gintaro kolekciją.

North Western universitetas už N. Sadūnaitę

Studentų vadovybės raštas senato riui Percy ir kongresmanui Mikvai

Evanston, Il. — North Western universiteto, vieno didžiausių Chicagos apylinkėse, studentų vadovybė (Associated Students Government) pasiuntė Illinois senatoriui Charles Percy ir kongresmanui Abner Mikvai raštus, prašydami daryti žygių, paragrafų, ypač religijos ir kad būtų paleista iš sunkiųjų darbų stovyklos Nijolė Sadūnaitė, nuteista trejiems metams už "Lietuvos Katalikų Bažnyčios

Kronikos" platinimą. Tame raš- te taip pat atkreipiamas sena- toriaus ir kongresmano dėme- sys į faktą, kad Nijolės Sadū- naitės nuteisimas yra nemora- lus ir pažeidžia visą eilę pačios Sovietų Sąjungos konstitucijos paragrafų, ypač religijos ir spaudos laisvės garantijas.

Šis North Western universi- teto studentų vadovybės nuta- rimas įsijungti į Sadūnaitės gel-

bėjimo akciją buvo išgautas ke- letos tame universitete studiuojančių lietuvių studentų ilgai trukusių pastangų dėka. Akcijos iniciatorius buvo stud. Petras V. Kisielius, o pagrindiniai talkininkai — Robertas Maciūnas, Edis Razma, Mindaugas Siliūnas, Sandy Bakšys, Aloyzas Pakalniškis, Nello Lucchesi ir Caris Garrett.

Mūsų Lietuva Mažiesiems

Rosana Jurčiukonis

Olimpiada foi um dia bastante cansativo e também muito divertido. Primeiramente houve 100 m. de corrida (meninas e meninos separados), depois houve 200 m. com bastão, onde foi formado 3 grupos mistos. Logo após houve a competição de salto em extensão (meninos e meninas separados) e ao término desta salto em altura. Teve também a „Baratona“ (2 km) mas foram poucas as pessoas que aguentaram ir e voltar, o resto voltou de carro.

Sobrevivência:

Acordamos um pouco mais cedo do que o de costume e após o café e feitos os serviços de cada grupo partimos. A trajetória percorrida foi de 6 km. chegamos bastante cansados e depois cada grupo teve que fazer sua própria fogueira para almoçar. A comida foi um pouco escassa e a água também estava sendo controlada até que soubermos que a água do riacho abaixo podia ser utilizada para beber.

Os menores voltaram e nós seguimos para um outro lugar onde passaríamos a noite, se não fosse a chuva. Jantamos cedo e depois ficamos a cantar músicas lituanas e fazer brincadeiras, mas a chuva veio estragar a nossa noite. Depois de passada a chuva o kungelis veio nos buscar, e apenas 3 pessoas ficaram lá e vieram logo ao amanhecer.

Os programas noturnos em geral foram feitos pelos grupos; canções, dramatizações também nos foram mostrados slides sobre a Lituania e Quinta-feira foi o dia dos talentos em grupos ou separados cada pessoa apresentava algo. Eu, a Danuté, a Iruté, a Fátima e a Beatriz cantamos uma canção lituana acompanhada por diversos instrumentos especialmente criados por nós.

Logo nos primeiros dias do acampamento participamos de uma brincadeira feita na Lituania, e muitas vezes brincamos de queima.

No dia das olimpíadas (sexta-feira) houve a brincadeira das bandeiras que por sinal é bastante divertida e interessante.

Gostei muito das brincadeiras especialmente a das bandeirantes por ser um tanto perigosa e divertida ao mesmo tempo.

A comida também ficou entre as coisas melhores do acampamento.

O que mais detestei foi dormir a maioria dos dias num terrível buraco existente entre os colchões do quarto, pois acordava muito durante a noite e no dia seguinte me sentia dobrada ao meio.

Não tenho nenhuma sugestão em mente, mas acho que tudo que for feito será válido.

Meu grupo era constituído por 4 meninas: Eu, a Fátima, a Elaine e a Sandra.

Para ser sincera preferia um grupo mais dinâmico, mas apesar disso nos saímos razoavelmente bem.

Gostei da stovykla pois foi bem bolada e tivemos oportunidade de praticar coisas novas e de conhecer novas pessoas.

Fátima Jurčiukonis

Ontem (sexta-feira) o dia das Olimpíadas. Os esportes praticados foram:

Corrida de ambos os sexos; Revesamento, salto em distância, salto em altura; „Baratona“.

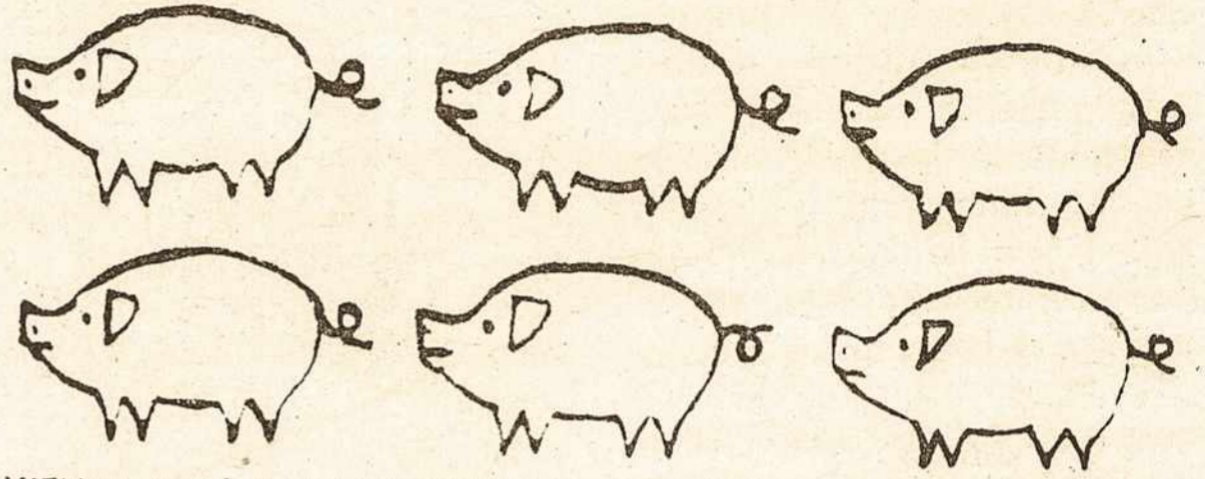
Gostei muito do dia das olimpíadas, pratiquei os seguintes esportes: corrida, a corrida ganhei em 3º lugar.

Revesamento: não brinqueei.

Salto em distância, pratiquei duas vezes; Salto em altura não pratiquei.

Kaip pereiti zoologijos sodą taip kad apiankytum visus narvus. bet ne pro viena nepraeitum dusyk?

VIENAS PARSUOKAS SKIRIASI IS VISŲ. KURIS!

Sobrevivência:

Este dia foi um dia muito importante para mim e creio que também foi para as outras pessoas.

Foi muito importante para mim este dia, pois eu aprendi a sobreviver sem barraca, sem casa, naquela área.

Foi um dia muito agradável e útil.

Segunda-feira tivemos como programação noturna: fogueira, apresentação das peças dos tres grupos, cantos, apresentado por todos os participantes da stovykla.

Terça-feira: neste dia tivemos a apresentação de alguns slides da Lituania (os quais eram lindos) e alguns slides de Ubatuba (também eram muito bonitos).

Quarta-feira: neste dia estávamos acampando em outra área, tivemos como programação noturna: fogueira, apresentação de alguns cantos, e algumas brincadeiras.

Quinta-feira: tivemos apresentações de pechinhas de fantoches

Sexta-feira: ontem tivemos a apresentação de cantos, de uma brincadeira e apresentação dos talentos de algumas pessoas.

Tivemos nesta stovykla várias brincadeiras como: batata quente, queima, voleibol, e

tivemos a brincadeira das bandeiras, esta brincadeira foi muito divertida e „legal“.

O que mais gostei foi de ter acampado sem barraca, sem casa, numa área bem retirada e verde. Gostei muito por ter aprendido a sobreviver no mato, de baixo daquela chuva e por ter conhecido novas áreas, e por ter ido explorar a região.

O que menos gostei foi da laranjada, porque ela estava um dia amarga e sem coar.

Gostaria que se fosse possível em todas as stovyklas, colocassem o dia da sobrevivência e gostaria que fizessem um acampamento de mais de uma semana.

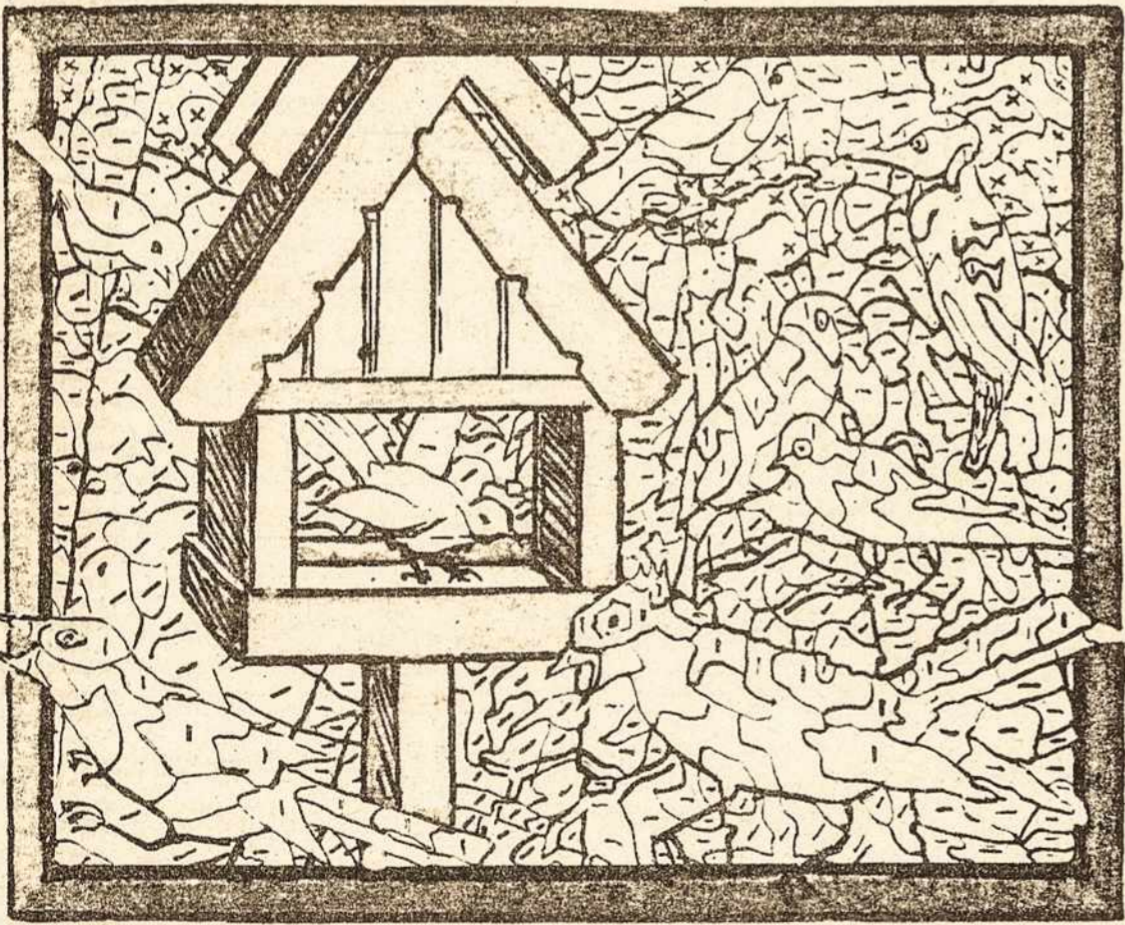
O meu grupo tinha 5 pessoas, todas nós trabalhamos, bem e foi um grupo muito „Legal“.

Gostei desta stovykla por ter me sido útil e por ter sido tudo bem organizado, gostei também do lugar e também por terem pensado em fazer alguma coisa diferente dos outros acampamentos, como ter passado aquela noite fora da casa à procura da sobrevivência, em outra área.

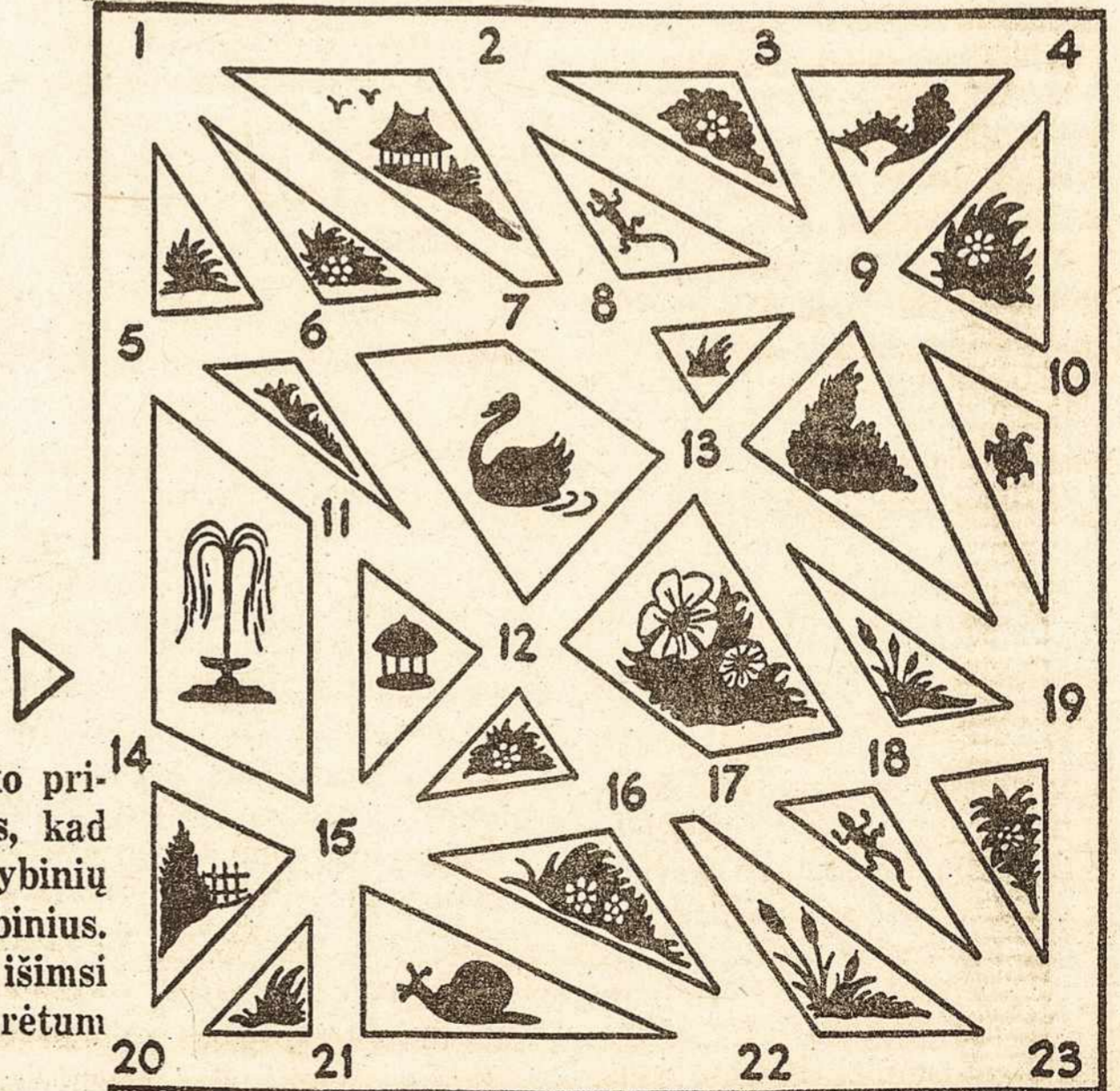
Gostei também do horário, e do cardápio das comidas e também das pessoas desta stovykla.

Nuspalvink šį piešinėlį. Tada sužinosi, kokie paukščiai sulesė lesyklėlėje trupinėlius.

Mišką, pažymėtą taškiukais, spalvink tamsiai mėlynai. Medžius, pažymėtus brūkšneliais, — violetine spalva. Dangų (plotelius, paženklintus kryželiais) — mėlsvai. Pusnis (įstriži brūkšniukai) — baltai. Likusias vietas nudažyk juodai. Tada galėsi suskaičiuoti paukštėlius.

Buvo kartą labai gražus parkas. Kiekvieną vakarą parko prižiūrėtojas užrakindavo vartus ir pastatydvo sargybinius, kad saugotų visus parko takus. Koks mažiausias skaičius sargybinių galėtų apsaugoti visus takus? Pabandyk sustatyti sargybinius. Kiekvienas skaičius šiame paveiksle yra sargybinis. Kai išimsi tuos, kurių nereikia, visus likusius skaičius sudėjus, turėtum gauti 48.

Literatūra ~ Dailė ~ Mokslas

Baltistinių studijų konferencijoj

Japonas apie Čiurlionį • Pirmoji pagrindžio drama

Meko filmas • Verčiami baltečių veikalai

KRISTINA PARŠTYTĖ

Dalyvaujant baltiečių konferencijoje Niujorke gegužės 20-23 dienomis, susidarė įspūdis kad išeivijos lietuviai mažai domisi savo akademikų darbu. Nors lietuviai prelegentai neatšliko nuo latvių ir estų savo mokslo lygiu ir sugebėjimu gvildinti įvairias ir įdomias temas, tačiau ne tik iš paskaitų, bet ir iš dalyvių bei klausytojų skaičiaus buvo aiškiai matyti, kad vyrauja ne lietuviai, o kiti baltiečiai, ypač latviai.

Studijinė konferencija šiemet vyko Kolumbijos universitete. Jas rengia kas antri metai AA BS Association for the Advancement of Baltic Studies), kurios centras yra Niujorke. Ši mokslinė organizacija leidžia savo biuletinį ir žurnalą ("Journal of Baltic Studies") ir siekia išvystyti bei išplėsti baltistikos studijas. Sąjungai priklauso mokslininkai, profesionalai, studentai ir tie, kurie domisi Baltijos kraštais. Nors dauguma šios konferencijos paskaitininkų dirba Amerikos universitetuose, bet buvo jų atvykusių ir iš tolimesnių kraštų: Suomijos, Vokietijos, Švedijos, Australijos, Izraelio ir net Japonijos. Paskaitų ir diskusijų temos lieté įvairiausias mokslo sritis: istoriją, ekonomiką, literatūrą, meną ir kt.

Kaikurie programos dalykai buvo ypatingai įdomūs. Edward Allworth, Kolumbijos universiteto profesorius, suvažiavimo proga leido savo studentams skaityti savo referatus. Prof. Allworth vadovauja seminarui, kuriame yra tyrinėjamos tautybių problemos Sovietų Sąjungoje. Nors jo parinkti studentai nebuvo baltiečių kilmės, tačiau jie pajėgiai nagrinėjo tautybės sąvoką, atsižvelgiant į besikeičiančias politines ir ekonomines sąlygas Baltijos kraštuose.

Daug kas pirmą kartą išgirdo, kad Southern Illinois universitete baltiečiai studentai atlieka naudingą ir reikalingą darbą, versdami savo tautos dramos veikalus į anglų kalbą. Tai vienas geriausių būdų supažindinti kitataučius su baltiečių literatūra. Šiai programai vadovauja latvis profesorius Alfreds Straumanis. Kaikurie veikalai (o jų yra išversta per 60) jau buvo suvaidinti amerikiečių publikai ir susilaukė didelio pasisekimo.

Dail. M. K. Čiurlionis — K. Švinauskas, Lenkijoje gyvenančio lietuvių dailininko, medžio raižinys

Prof. Straumanis pabrėžė, kad labai reikia antrosios kartos vertėjų, kurie dar gerai moka gimtąją ir krašto kalbą. Pirmosios kartos ateiviai vargsta su anglų kalba, o trečiosios kartos jaunimas kažin ar bemokės pakankamai tėvų kalbos. Studentams, norintiems įstoti į šį kursą, Southern Illinois universitete yra paskirta speciali stipendija.

Lietuvis dramaturgas Algirdas Landsbergis dalyvavo konferencijoje ir pranešė apie neseniai Vakarais pasiekusį lietuvišką vaidinimą "Pasivaikščiojimas mėnesienoje". Tai pirmas literatūros veikalas, pasirodęs Lietuvos pogrindyje. Landsbergis, kuris jau išvertė tą vaidinimą į anglų kalbą, aiškino, kad jame iškyla tie patys esminiai gyvenimo klausimai, kaip ir kituose šio šimtmečio lietuviškuose veikaluose. Jis skiriasi nuo tradicinės lietuvių literatūros kalbos aštrumu ir nuolatine užuomina apie kasdieninę sovietinę realybę, kurią tikrai ten gyvenantys pilnai suprastų. Vaidinimo stilius rodo, kad nežinomas autorius tikriausiai yra susipažinęs su moderniąja Vakarų Europos dramaturgija.

Modernumo dvasios netrūko ir suvažiavime. Lietuvis poetas ir filmininkas Jonas Mekas vieną vakarą parodė savo kontroversinį avangardinį filmą "Reminiscences of a Journey to Lithuania". Šį filmą yra mačiusi Japonijos, Vokietijos ir Amerikos publika. Atsiliepimų iš konferencijos dalyvių buvo įvairių, tačiau visi, atrodo, buvo labai sudominti, nes pasikalbėjimas su autorium po filmo užtruko daug ilgiau, negu numatyta.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ VIDEO TEATRA — LIVIT Čikagoje įsteigė video technikos entuziastai Teresė ir Jonas Bogutos. Jo veikla buvo pradėta gegužės 30 d. video filmu "Shennandoah lietuviai" apie lietuvių angliakasių gyvenimą toje vietovėje. Vasaros mėnesiais teatre bus rodomi video filmai: "Pokalbis su poetu Antanu Gustaičiu", "Parodos Čiurlionio galerijoje", "Dabartinės Lietuvos fotografai", "Pokalbis su rašytoju Jurgiu Jankum", "Simas Kudirka Čikagoje", "Video bandymas nr. 1", "Pokalbis su poetu Kaziu Bradūnu". Numatoma pakartotinai rodyti ir video filmą "Shennandoah lietuviai". Video vaizdo ir garso juostelės yra pritaikytos televizijai. Tad LIVIT teatras turi mažas patalpas. Norintieji platesnių informacijų prašomi rašyti: Lietuvių Video, 6721 So. Rockwell, Chicago, Ill. 60629, USA.

LIETUVIŲ KATALIKŲ MOKSLO AKADEMIJOS valdyba gegužės 31 d. posėdyje priėmė keturis naujus narius iš JAV: čekiečius — kun. Praną Garšvą, MIC, kun. Alfonsą Grauslį, Juozą Masilionį ir putnamietį dr. Antaną Matuką. Valdyba taipgi praneša, kad narė dr. Marija Ramūnienė, gyvenanti Kanados sostinėje Otavoje, paaukojo \$1.000 išleisti kun. prof. dr. P. Rabikauskas, SJ, ruošiamai "Vilniaus universiteto istorijai". JAV Lietuvių Fondas taip pat įsijungė į naujų leidinių remimą: \$2.000 paskyrė prof. dr. Z. Ivinskio "Lietuvos istorijos" I tomui, po \$1.000 — prof. dr. A. Salio "Raštų" I tomui ir prof. dr. K. Avižonio "Rinktinių raštų" II tomui.

TARPTAUTINĖJE NUOTRAUKŲ PARODOJE Kanados Kalgario mieste, Albertos provincijoje, su savo darbais dalyvauja ir keli okupuotos Lietuvos fotografai. Paroda įjungta į tradicinio kauboju festivalio "Cal-

Didelio dėmesio susilaukė svečias Ichiro Kato iš Jokohamos, Japonijos. Iš tolimo krašto atskridęs mokslininkas kalbėjo apie Čiurlionį ir jo meną. Nors sunku įsivaizduoti, kad tarp lietuvių ir tolimųjų rytiečių galėtų būti glaudūs kultūriniai ryšiai, I. Kato aiškino, jog Čiurlionio gamtos ir kosmologijos supratimas japonams yra lengvai prieinamas. Spalvos ir garso sintezė, randama Čiurlionio tapyboje, yra esminga ir japonų menui.

Tai tik apžvalga įdomesnių programos punktų. Suvažiavimas suteikė progą ne tik pamatyti ir išgirsti plačiau žinomus mokslininkus bei jaunesnius akademikus, bet ir geriau sužinoti kas dabar vyksta Baltijos kraštų visuomeniniame bei kultūriniame gyvenime. T.Ž.

gary Stampede" renginius. Kataloge kaikurių mūsų tautiečių pavardės iškraipytos. Pavardius Vilniuje išleistus nuotraukų albumus, atrodo, šioje parodoje dalyvauja: Marius Baranauskas, Aleksandras Macijauskas, Romualdas Rakauskas, Antanas Sutkus, Vitalijus Butyrinas, Vytautas Ylevičius (įtrauktas kaip pat yra R. Pozerskio ir T. Kalvelio pavardės.

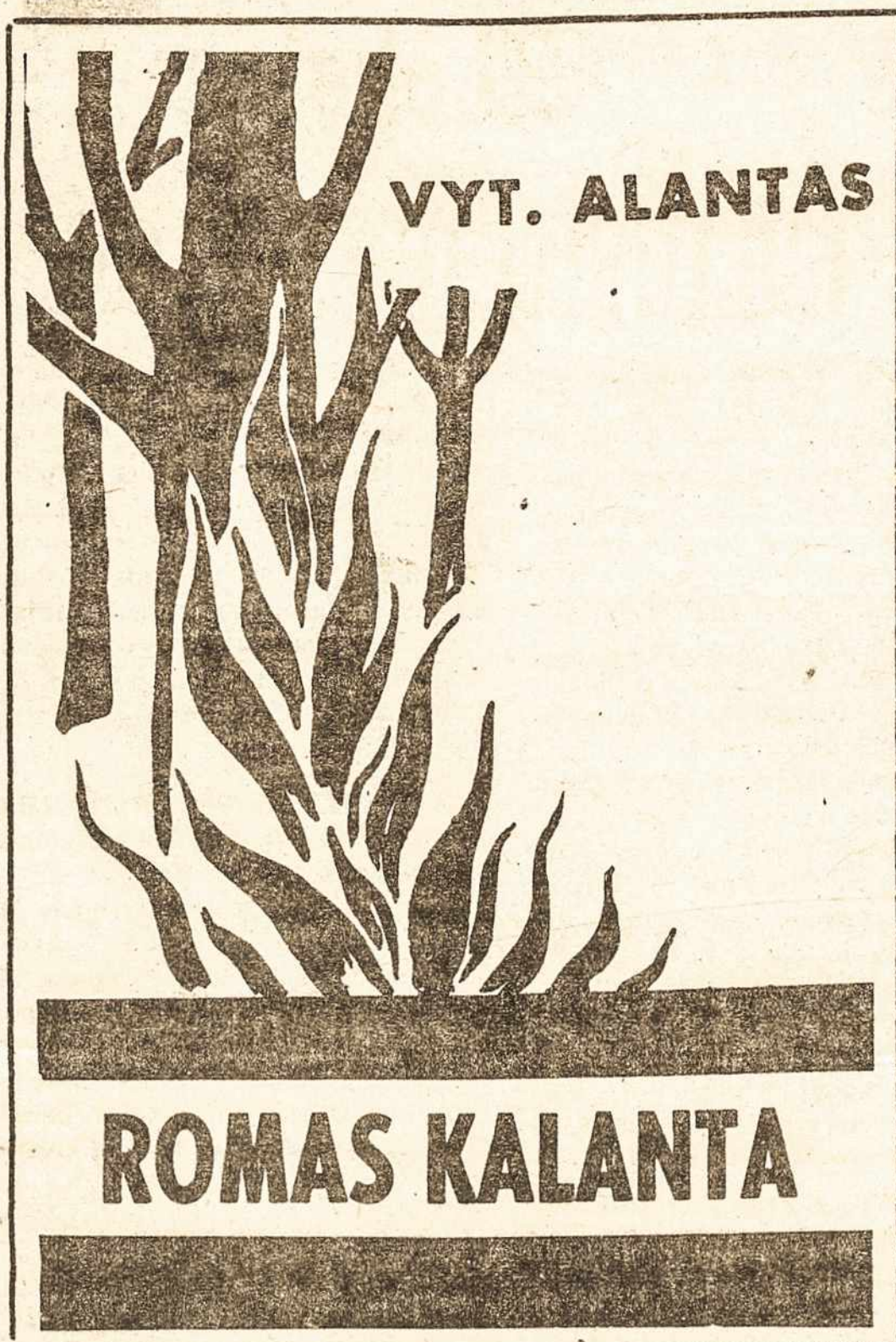
XXI OLIMPINES ŽAIDYNES MONTREALYJE papildė olimpinis mokslinis kongresas Kvebeko mieste "Fizinis žmogaus aktyvumas ir gera savijauta". Jo dvidešimt dviejose sekcijose buvo nagrinėjama 16 temų. Pranešimus skaitė gydytojai, biologai, istorikai, žurnalistai, sporto veikėjai. Sekcijoje "Fizinis sportininkų aktyvumas ir širdies ligos" dalyvavo ir medicinos mokslų kandidatas Donatas Vasiliauskas, Kauno kardiologijos instituto Palangos skyriaus vedėjas. Jis skaitė pranešimą, paruoštą su medicinos dr. D. Žemaityte, inž. Ž. Čepaičiu ir docentu V. Jankausku, vadovaujant medicinos dr. J. Blūziui.

VILNIAUS PILIES SKERSGATVYJE liepos 10-11 d.d. buvo surengta IV respublikinė liaudies meistrų paroda. Dalyvavo apie 60 saviveiklinių dailininkų su maždaug 200 darbų, kurie papuošė senųjų pastatų sienas. Ši originali paroda buvo pradėta rengti prieš trejetą metų, kai Vilnius šventė 650-metį.

LIETUVOS DAILIOSIOS TEKSTILĖS PARODA įvyko Slovakijos sostinėje Bratislavoje. Apie 30 gobelenų ir batikų parodai parūpino Lietuvos dailės ir M. K. Čiurlionio muzėjai. Lankytojus žavėjo J. Balčikonio batika "Rytas", M. Babenskienės gobelenai "Architektūrinė erdvė", "Pajūrio motyvai", "Amžinoji ugnis", M. Svažienės — "Muzikiniai ritmai", "Senas ir naujas Vilnius", B. Valantinaitės - Jokūbonienės — "Vėjas", "Uolos", "Pavasaris", "Kregždės". Nuo šių prityrusių meistrų neatšliko ir jaunieji dailininkai: D. Kvietkevičiūtė su gobelenu "Žolė", K. Balčikonis su batika "Merkio krantas", R. Sipavičiūtė su aplikacija "Natiurmortas miestui". Iš Bratislavos paroda buvo pervežta į Vengrijos sostinę Budapeštą.

VILNIUJE IR KAUNE GASTROLIAVO du pramoginės muzikos ansambliai iš Britanijos — "Moonlight", vadovaujamas gitaristo ir kompoz. B. Johnsono, ir "The Dooley Family", kurį sudaro dvi seserys ir trys broliai. Jo vadovas — J. Dooley.

V. BUBNIO ROMANĄ "ALKANA ŽEMĖ" išleido R. Vokietijos leidykla "Aufbau-Verlag". Knygą į vokiečių kalbą vertė V. Plakmajeris, pavadinęs ją "Duerstende Erde" ("Ištroškusi žemė"). Įvadas vokiečius skaitytojus supažindina su Vytautu Bubniu bei jo kūryba.

RIMAS DAIGŪNAS DIRVA

Šiomis dienomis Vilties Draugijos leidykla išleido Vytauto Alanto parašytą veikalą ROMAS KALANTA. Ispūdingas dail. S. Smalinskienės viršelis. Kaina — 3 dol. Knygoje 12 iliustracijų. Deja nėra tos tradicinės Romo Kalantos fotografijos, kuri tapo mums tokia sava dėl jos dažno kartojimo periodikoje. Romo Kalantos atvaizdą matome dail. A. Rūkštelės portretinėje interpretacijoje. Šeši eilėraščiai praturtina knygą emocine temos pristatymo platybe.

Autorius įrašė ir antrą knygos pavadinimo variantą: Gyvieji Deglai Nemuno slėnyje.

Reikia suprasti su kokiais sunkumais susidūrė autorius nagrinėdamas Gyvųjų Deglių istoriją. Atrodo, kultūringos šalies kategorijomis galvojant, taip nesunku nusikristi į Kauną, paieškoti ir atrasti šimtus liūdytojų, kurie, gal būt, savo akimis matė tą tragišką, istorišką, lietuvių kronikose nemirtingą įvykį. Bet... tokia informacinė laisvė skirta tik kultūringos, laisvos visuomenės aplinkoje. Autorius turėjo rinkti detales,

faktų nuotrupas, trapius pasakojimus, šifruoti, spėti, daryti išvadas, kol, pagaliau jis galėjo mums duoti vaizdą tokį, koks šiose sąlygose bejmanomas. Jeigu savo "gulagą" A. Solženicynas išmaniai pavadino "literatūrine investigacija", savo įvade "Prieš prakalbant", Vytautas Alantas teisingai pavadino "žygio istorija". Ši istorija, dėl šaltinių stokos nėra pilna. Ir negreit ji bus pilna. Komunistinis režimo tikslas šią istoriją nuveikti, nutildyti. Todėl autoriaus žygyje pristatyti mums Kalantos žygio istorija yra savaip herojiška pastanga duoti maksimumą iš medžiagos minimumo.

Autorius ekspresingai suskirstė turinį trumpais skirsniais. Ši veikalo struktūra sutampa su gaisro plėtos schema. Liepsnos šaltinis, išliepsnojanti medžiaga, gaisras, gaisro vaizdas, gaisravietė...

Liepsna buvo šventenybė giliausioje senovėje. Degantis žmogaus lavonas kilmingose laidotuvėse keliavo į dausas. Degantis žmogus išsiverždavo iš pančių (Margiris), jo tėvyne tapdavo tos pat dausas, kur žmogaus

Skulptorius Vytautas Kašuba prie savo kūrinio Mindaugas, kuris išstatytas Lietuvių Bendruomenės New Yorke Kultūros Židinyje surengtoje lietuvių dailininkų parodoje laimėjo pirmąją premiją.

L. Tamošaičio nuotr.

dvasia didingai laisva. Tuo keliu nuėjo Romas Kalanta. Jo kūno liepsna tapo šaukliu. "Romas ugnimi pašaukė lietuvius sukilti prieš vergiją", rašo autorius (psl. 11). Ir šis teiginys sudaro viso veikalo esenciją ir motyvą. Šiuo teiginiu autorius patvirtino ir įrodė susideginimo įvykio istoriškumą. Kaip tik prieš tą istoriškumą ir idėjingumą tezę visais būdais kovoja priešas. "Gyvasis Deglas užsiliepsnojo" (psl. 22) ir jo liepsnos nušvietė šiandieną ir nutyso į tolimą ateitį. Čia masyvi istorijos dvelkmė.

Degantiom rankom jums dalinu

Kiekvienam po žariją.

Nebijokit ištiesti delnų.

Tegu žaizda neužgija.

(Kazys Bradūnas, psl. 103) pavaizduoja poetas tą permanentinį Gyvojo Deglio degimą.

Deglas dega ir šviečia. Kada tamsu — vien tik tai šviesa nurodo takus ir kelius. Kada šalta — liepsna gali sušildyti stingstančius

pirštus...

Šiame veikle Vytautas Alantas patalpino griežtai informacinę medžiagą. Autorius rado įdomų pristatymo metodą, kurį, pasekus A. Solženicyno "literatūrinės investigacijos" terminu, galėtumėm pavadinti "žurnalistinės investigacijos" vardu. Ir visą įvykio medžiagą, tragiškojo akto detales išplėšiant tiesiog iš kukliausiųjų informacinių šaltinių, Vytautas Alantas davė masyvios įtaigos veikalą, verstiną į pasaulio kalbas. Autorius sustabdė tragiškas 1972 metų gegužės 14 dienos minutes, susideginimo aktą Kauno Miesto Sode, ir šiame žurnalistinės investigacijos veikle, įtvirtino tas minutes ilgam pasilikti didingo sarkofago barėljefu.

Visa tai, kas buvo dienos kronikose kaip ir nesurišta, kartais palaida, atskirų spektrų — jis surišo į vienybę, į istorinį pareinamumą, į logiškai pagrįstą vyksmą.

MŪSŲ ŽINIOS

L. K. Šv. Juozapo Bendruomenės narių dėmesiui

Šio mėnesio (agosto) 29 d. 16 val. Jaunimo namuose šaukiamas **EKSTRAORDINARINIS NARIŲ SUSIRINKIMAS** statutų reformai svarstyti ir priimti.

Visi nariai prašomi susirinkime dalyvauti.

Nario mokestis galima užsimo-kėti visais sekmadieniais iki susirinkimo prie V. Zelinės bažnyčios po 11 val. Mišių.

Kun. J. Šeškevičius
pirmininkas

Rugpjūčio 29 d. baigiasi terminas siūlyti kandidatus į sekančią šv. Juozapo L.K. B-nės valdybą. Sąrašą (chapa) įteikti Bendruomenės valdybai.

Sąraše turi būti: kandidato vardas-pavardė, kokiom pareigom siūlomas ir jo raštiškas sutikimas.

Pirmininkas

VAIKŲ LOPŠELIS

P. Veros Petrokienės rūpesčiu suorganizuota moterų grupė įsteigė vaikų lopšėlį, kur moterys eidamos į darbą galės palikti mažus vaikus. Lopšelis pradeda veikti 18 dieną rugpjūčio. Praeitą sekmadienį buvo parengimas lopšelio naudai su „churrasco“ ir lošimais.

PLANUOJA STOVYKLĖLĖ

Keturių dienų stovyklėlę Brazilijos Nepriklausomybės šventės savaitgalį Mailasque vietovėje numato skautų ir skaučių vienetas.

RAŠO APIE MUS

Kun. J. Šeškevičiaus ruošta ateitininkų stovykla Cipó vietovėje šių metų pradžioje plačiai aprašyta ir iliustruota fotografijomis „Ateities“ žurnale.

Vaikų bei jaunimo stovyklos Iru ir Ubatuboje aprašytos ir taip pat fotografijomis bei iliustracijomis pajavairintos keliuose „Skautų Aido“ numeriuose.

„Pasaulio Lietuvis“, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės mėnesinis leidinys, ir savaitraštis „Europos Lietuvis“, leidžiamas Londone, nuolat įdeda paruoštas Alfonso D. Petraičio Brazilijos lietuvių veiklos apžvalgas.

Dr. David M. Crowe, JAV universitete rašas studiją apie pabaltiečių išėivijos spaudą, kreipėsi į „Mūsų Lietuvą“ prašydamas lietuvių, latvių ir estų periodikos bei kitų leidinių.

Brazilų spaudoje São Paule plačiai aprašyta Pabaltiečių paroda, kuri šią savaitę vyksta Praça Roosevelt.

SÃO JOSÉ DOS CAMPOS, SP.

Ketvirtą kartą iš eilės metinėje „Feira da Amizade Internacional“ ITA patalpose pasirodė „Rūtelė“ iš São Paulo. Šeštoje tarptautinėje šventėje Antano Aleknavičiaus paruošti 27 jaunieji šokėjai šeštadienį, rugpjūčio 21, šoko aštuonis šokius, o sekmadienį, – net dešimt. Su vaikus nuvežusiais tėvais ir palydovais iš viso buvo virš 40 asmenų, kuriuos apgyvendino Colégio São José.

Pirmąją dieną žmonės pabūgo lietaus, o sekmadienio pasirodymui atsirado tūkstantinė minia, jų tarpe ir keletas apylinkės lietuvių, priėjusių prie šokėjų pasikalbėti ir ilgiau su jais pabuvusių. Akordeonu šokius palydėjo Klaudijus Butkus ir Robertas Saldys. „Lenciūgėlij“ šį kartą šoko trys vienetai po keturias mergaites ir vieną berniuką. Dėl vietos stokos jaunesnieji „Rūtelės“ nariai turėjo pasilikti São Paule.

Be lietuvių šventėje pasirodė tiroliečiai, portugalai, brazilai, japonai ir kiti, iš viso apie aštuonios tautybės.

„NEMUNAS“ ŠVENTĖJE

V-toje metinėje tarptautinėje folkloro šventėje rugpjūčio 21-22 lietuviams atstovavo Jono Lukoševičiaus vadovaujamas „Nemunas“, šokdamas Ketvirtainį, Landytinį, Vijūrą ir Malūną per tris koncertus – šeštadienį vakarą ir du kart sekmadienį popiet. „Festival de Folclore Internacional“ ruošia Japonų kultūros draugija savo 1.300 talpos salėje Liberdade, São Paulo centre.

Erdviame pastate priėngyje kiekviena tautybė išstatė savo parodėlę: portugalai, ukrainiečiai, japonai, ispanai, kiniečiai, kolumbiečiai, žydai ir lietuviai. Lietuvių parodėlėje buvo Lietuvos vaizdų, medžio išdirbinių ir audinių. Šokėjai programos lankytojams dalino lapelius apie Lietuvą.

Tradicinės ir puikiai suruoštos šventės programa kasmet gerėja, šo-

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING
médica

HOMENS-SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99 – V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Limão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

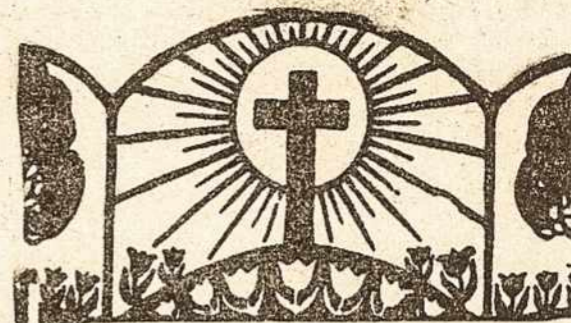
kių ir dainų vienetai, paruošia naujas programas, naujus rūbus. Lietuviai yra vieni iš penkių grupių, kurios pasirodo kasmet – kitos keičiasi. Be valstybių vėliavų, puošiančių sceną, grupių atstovai jas įneša koncerto pradžioje.

Šventės įprastinė data – rugsėjo pradžioje – buvo pakeista, nes Japonų kultūros draugijos valdyba norėjo, kad „Nemunas“ dalyvautų, o buvo numatyta, kad šokių grupė vyks į Tautinių šokių šventę Čikagoje rugsėjo mėnesį (vėliau negavo valdžios leidimo be 12.000 kr. įnašo keliauti). Vadovui Jonui Lukoševičiui talkino Luiz A. Andrade ir Silvija Bendoraitytė, akordeonu grojo Reinaldas Putvinskis, parodėlę įrengė Arnaldas Zizas ir Janete Nikitin.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
MŪSŲ LIETUVĄ!

UŽSIMOKĖJO ML

Po 70 kr. – Adelė Misiūnas, St. Ambraziejus, L. Bendoraitis.
Po 75 kr. Adolf. Kaušinis, Ona Dobilevičienė.

MŪSU MIRUSIEJI

Rugpjūčio 11 d. mirė ANASTAZIJA SUOBONAITĖ-DANI LEVIČIENĖ, 62 m. amžiaus. Gyveno V. Granada (Penha). Paliko du sūnus.

Maloniai kviečiu artimuosius ir pažįstamus dalyvauti 30 d. Mišiose už a.a. Veroniką Ruzgienę rugpjūčio 28 d., 19 val. šv. Kazimiero parapijos koplyčioje, Mookoje.

Danielė Ruzgaitė

Po 80 kr. Alfr. Stanevičius (visi 3 iš Urugvajaus), Jonas Buragas.
Po 100 kr. Kaz. Šileikis, Juozas Vaikšnoras, Stasys Gimbutis, Vyt Bimba, Vinc. Klimeika.
200 kr. Elena Tumonis
350 kr. Jonas Bratkauskas.

Kai jūs šalote Šiaurės Amerikoje, mes stovyklavome Brazilijoje ir mokėmės lietuvių kalbos

Nuotrauka A. Saulaičio

(Atkirpti ir įteikti asmeniškai ar paštu.)

Šiuomi užsakau „LIETUVIAI BRAZILIOJE“ leidinio

..... egzempliorius. (Po 50 kruzeirų)

Leidinio mecenatas 500 kr. ar daugiau

Garbės prenumeratorius – 100 kr.

Prenumeratorius – 50 kr.

SIUNČIU SUMĄ CR\$.

Vardas, Pavardė

Adresas (gatvė, pašto dėžutė)

CEP, Miestas, Valstija

Siųsti: A. Valavičienė, R. Manoel Pereira Guimarães 87
04722 São Paulo, SP.

arba: A. Saldys, Av. Antonio Carlos Fonseca 173
04290 São Paulo, SP.

arba įteikti parapijose ar Mūsų Lietuvos redakcijoje.

MŪSŲ ŽINIOS

ATIDARYTA PABALTIEČIŲ PARODA

Rugpjūčio 20 d., 19,30 val. federatinė deputatė ir pabaltiečių komiteto garbės pirmininkė, dra. Dulce Salles Cunha Braga, kartu su Gubernatoriaus bei Turizmo departamento atstovu, perkirpo juostą – atidarė 6. Pabaltijo tautų kultūros parodą Portinari salėj, Praça Roosevelt.

Prieš tai kilniusios svečius komiteto vardu pasveikino dr. Olevo Saukas, o M. Remenčienė deputatei įteikė „seniausią lietuviškos moters rankų darbą – juostą“.

Pati deputatė, o paskui Turizmo departamento atstovas dr. Rubens Pappalardo, vicegubernatoriaus atstovas Jean Pierre Marcus de Barros pasidžiaugė šia kilnia ir prasminga realizacija laisvojo Brazilijos žemės, apgailestavo, kad tokios kultūringos tautos, kaip Estija, Latvija ir Lietuva dar žiaurioj priespaudoj, ir pakartotinai linkėjo, kad galimai greičiau jos atgautų laisvę ir galėtų niekieno nevaržomos kurti savo ateitį.

Parodoj išstatyta, ypač lietuvių skyriuj, daug naujų eksponatų. M. Remenčienė ne tik kad viena užėmė visą sieną įvairiausių juostom ir kaklaraiščiais ir kelis stalus pagalvėm, o ir susižavėjusiai deputatei pristatė ir josios darbą tęsiančias marčias – Ivonę bei Gražiną Remenčienės bei anūkes Mildą, Nidą ir Audrą (11, 11 ir 8 metų), kurios fotografams ir žurnalistams pristatė pačiam juostų audimo darbe.

Pastebėti keli nauji lietuviški paveikslai, liet. monetų ir, tikra naujiena, daug padidintų nuotraukų iš Brazilijos lietuvių gyvenimo, kurių viena kita tikrai istorinio pobūdžio.

Atidaryme dalyvavo keli TFP atstovai bei žurnalistų, kurie dar daugiau apgarsins šią pabaltiečių parodą kuri tikrai verta visų mūsų dėmesio.

Ši puiki paroda realizuota daugiausia kap. J. Čiuvinsko pastangomis.

PENKIASDEŠIMTMEČIO ŽINIOS

Fotografijas penkiasdešimtmečio leidiniui dar paskolino Uršulė Gaulienė iš Rio de Janeiro, Aldona Valavičienė, Juozas Gavėnas iš Rio Grande do Sul, E. Gaigalienė ir kiti.

Penkiasdešimtmečio leidiniui Rio de Janeiro lietuvių kolonijos istoriją portugalų kalba parašė Antanas Gaulia.

KELIAUJA

Aleksandras ir Marė Bumbliai šiuo metu keliauja po Europą, kurioje išbus apie du mėnesius.

USP profesorė Rosa Petraitienė išvyko Italijon pustrėčiam mėnesiui mokslinių darbų atlikti.

Iš JAV São Paule ir Rio lankėsi Daiva Ferreira su savo vyru Brazilu, kuris jau pramoko lietuvių kalbos.

Rasa Lukoševičiūtė, PLB siūsta talkininkė Argentinos jaunimui, Buenos Aires išbuvusi tris mėnesius, São Paule, sustojo keletą dienų ir Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos reikalais tarėsi su Brazilijos LJS valdyba. Pereirą savaitę keletą dienų praleido Rio de Janeiro ir sugrįžo namo į Montrealį.

Australas dr. Vytas Kiaušas, sutvarkęs nuolatinio Brazilijos gyventojų dokumentus, išvažiavo talkinti kun. dr. F. A. Bendoraičiui Guajará-Mirim, Rondonijoje.

Joana Satkūnaitė darbo reikalais skrenda į JAV šio mėnesio pabaigoje.

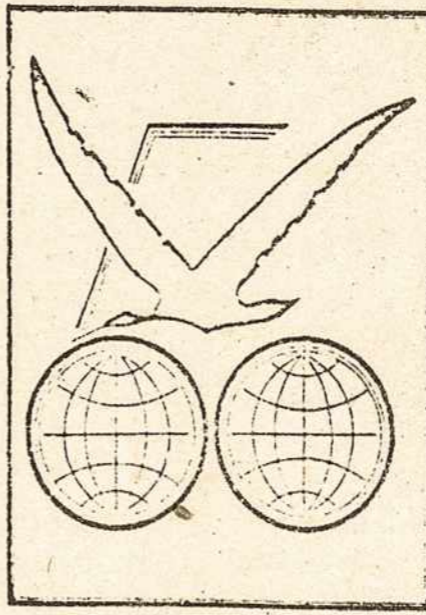
Marija Čiuvinskienė, pabuvusi Šiaurės Amerikoje keletą mėnesių, grįžta į São Paulį rugsėjo viduryje.

RIO DE JANEIRO

Visa kolonija ruošiasi priimti sanpauliečius ir kitus lietuvius rugsėjo 10, 11 ir 12 imigracijos šventės metu.

Rašytoja Gražina Boleckienė atspausdino portugalų kalba kūrybos Niteroi laikraštyje.

Jaunimo kongrese dalyvavusi ir kitų kraštų lietuvių jaunimą Rio globojusi Kristina Gaulytė Brazilijos užsienio reikalų ministerijos pakviesta būti vertėja tarptautinėje atominės energijos konferencijoje. Universiteto studentė laisvai kalba angliškai ir vokiškai.

PAGRINDINIS
IMIGRACIJOS
PENKIASDEŠIMTMEČIO

MINĖJIMAS

Rio de Janeiro,
1976 m. rugsėjo–setembro 12 dieną

Numatyta programa:

Išvykstama iš São Paulo rugsėjo 10, penktadienį, 23 val.

ŠEŠTADIENI: pusryčiai viešbuty – išvyka į Niteroi per 14 km tiltą – pagerbimas seniausios lietuvių šeimos Brazilijoje – pasivažinėjimas po Niteroi – grįžimas į Rio – Corcovado – pietūs.

Po pietų: ekskursija po įdomiausias Rio vietas – Pão de Açúcar
SEKMADIENI: –

9 val.: Apeigos prie II Pas. Karo paminklo

10 val.: Pamaldos Candelaria bažnyčioj – Ekskursija kariniu laivu – Vaisės kelionės metu – „atplaukimas į Braziliją“

Apie 16 val.: autobusas į São Paulą

NB. Kas gali, dalyvaukite tautiniais rūbais.

Informacijos:

Jonas Bagdžius, R. Ministro Salgado Filho 317, Vila Libanesa –
Telef. 273-1865.

L.K. Bendruomenės choro pirmininkas Jonas Bagdžius jau užsakė penkis autobusus kelionei iš São Paulo į Rio rugsėjo 12 šventei. Važiuojantieji kviečiami įsirašyti ir įnešti pinigų iki šio mėnesio 30 dienos, nes kitaip nebus galima užtikrinti vietos.

Kun. Mečislovas Valiukevičius pranešė, kad kiek pasikeitė didžiosios lietuvių imigracijos šventės Rio de Janeiro programa, nes dalis surišta su kariuomenės daliniais, kurie rugsėjo 12 dalyvauti negali. Todėl galutinė programa yra ši:

PENKTADIENI, rugsėjo 10, 10:00 val. prie II-ojo karo paminklo apeigos, da-

lyvaujant trijų karinių pajėgų daliniams, lietuviams ir kitų kolonijų atstovams.

ŠEŠTADIENI, rugsėjo 11, 10:00 val. Niteroi, prie indėno Aribóia statulos pirmųjų Brazilijos gyventojų ir tuo pačiu pirmosios į Rio atvykusios lietuvių šeimos pagerbimas, dalyvaujant ir valdžios pareigūnams.

SEKMADIENI, rugsėjo 12, 10:00 val. Candelaria bažnyčioje pamaldos dalyvaujant aukštiesiems Bažnyčios ir valdžios asmenims, giedant L.K.B. chorui iš São Paulo. Po pamaldų dalyvaujančių valdžios asmenų pagerbimas, ir tada lietuviams kelionė laivu per Guanabaro įlanką.

VEIKLOS KALENDORIUS

Rugpjūčio 29, 15 val. Mišios Vila Zelinoje. Po Mišių Liet. Kat. šv. Juozapo Bendruomenės nepaprastas susirinkimas statutams keisti.

Rugsėjo 19 – Tautos šventė šv. Kazimiero parapijos patalpose Mookoje – 19 val.

Rugsėjo 26, 16 val. Naujos Liet. Kat. šv. Juozapo Bendruomenės valdybos rinkimai.

Spalio 2, Instituto Histórico Geográfico sesija apie lietuvių imigraciją, São Paulo.

Spalio 9, Penkiasdešimtmečio komiteto ruošiamas Pavasario šventė.

Spalio 31 – BLB-nės Tarybos-Valdybos rinkimai.

NOSSA LITUÂNIA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Director responsável
ANTONIO AQUINO
Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

MŪSŲ
LIETUVA

METINĖ PRENUMERATA: 70 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 350 kr.
Paskiro numerio kaina: 1,50 kr. Užuojautos ir sveikinimai nuo 20 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekių rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taisy, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti rašai grąžinami tik autoriui prašant. Pavarde pasirašyti straipsniai nebūtinai išreiškia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį: vietinės žinios ir pranešimai 9 - 10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA-CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E
CRIANÇAS. MINI-SOMBRINHAS, TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Inscr. Estadual: 104.619.827

C. N. G. 60.882.909/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 - (Res. 274-1886)
São Paulo